

Mengdelesing i engelskundervisningen

Lene Bogen, tidligere masterstudent ved Høgskolen i Østfold

Høsten 2019 fullførte jeg min mastergrad i engelsk som fremmedspråk i skolen. Temaet for avhandlingen var mengdelesing i engelsk som fellesfag i videregående skole. Forskning på lesepraksiser i norsk skole viser at lesing mangler status som undervisningsmetode, og at mange lærere ikke prioriterer mengdelesing i undervisningen, ofte fordi de opplever at de ikke har tid nok til å gjøre det. Dette stemte godt overens med mine egne erfaringer, og jeg ønsket derfor å undersøke mengdelesingens potensielle merverdi i engelsk fellesfag.

Mengdelesing er et begrep som innebærer å lese store mengder tekst flytende, på et komfortabelt nivå, hvor det man leser, oppleves som underholdende og givende (Huffman 2014, s. 19). Det er på denne måten du leser en god bok. Lesingen som foregår i klasserommet, er derimot ofte dybdelesing, og dette gjelder også i engelskfaget (Birketveit et al. 2018, s. 3). Dette er en måte å lese

på hvor hensikten er å forstå teksten og dens informasjon grundig (Faye-Schjøll 2009, s. 35). Det er på denne måten du leser for å tilegne deg ny kunnskap om et gitt emne. Om elevene skal bli gode lesere, er det nødvendig at de behersker begge tilnæringsmåter (Blair 2009).

I studien min undersøkte jeg hvor mye lesing et 10-ukers mengdelesingsprogram, hvor elevene leste individuelt selvvalgte bøker i én skoletime (å 45 min) hver uke, ville gi, og i hvor stor grad mengdelesingen ville forbedre elevenes ordforråd og lesehastighet. For å kunne vurdere dette ble resultatene i gruppen som deltok i prosjektet, sammenlignet med en kontrollgruppe. Resultatene viste at mengdelesingsprogrammet ga vesentlig større mengder lesing enn i kontrollgruppen. Et svært viktig poeng her er at denne mengdelesingen ikke gikk på bekostning av å lese fagtekster for å lære om ulike spesifikke emner. Dette er som sagt ofte en

bekymring blant mange lærere; mengdelesing tar for mye tid fordi «det er så mye å dekke på VG1» (Faye-Schjøll, 2009, s. 130). Resultatene er dessverre ufullstendige når det gjelder hvorvidt mengdelesingsprogrammet forbedret elevenes ordforråd, men viser entydig at mengdelesingsprogrammet forbedret elevenes lesehastighet.

Mens jeg fullførte masteravhandlingen, utarbeidet Kunnskapsdepartementet nye læreplaner i forbindelse med fagfornyelsen, og ny læreplan i engelsk tas i bruk fra høsten 2020. Engelskfagets nye kjerneelementer er kommunikasjon, språklæring og møte med engelskspråklige tekster. Sistnevnte kjerneelement slår fast at «gjennom å reflektere over, tolke og kritisk vurdere [...] engelskspråklige tekster skal elevene til egne seg språk og kunnskap om kultur og samfunn» (Utdanningsdirektoratet). Fagfornyelsen endrer engelskfaget ved å vektlegge nettopp arbeid med tekst

i mye større grad enn hva den eksisterende læreplanen gjør. Kombinert med videreføringen av lesing som grunnleggende ferdighet vil fagfornyelsen kreve desto mer av faglærere når det gjelder kunnskap om lesemetoder, inkludert mengdelesing. Resultatene fra min studie viser at mengdelesing er mulig; læreplanen gir rom for å kunne gjøre det. Med utgangspunkt i disse resultatene oppfordrer jeg lærere til simpelthen å «be quiet» og inkludere mer individuell mengdelesing i engelskundervisningen.

Referanser

- Birketveit, Anna, Rimmereid, Hege Emma, Bader, Monika & Fisher, Linda (2018). Extensive Reading in Primary School EFL. *Acta Didactica Norge*, 12(2), <https://journals.uio.no/adno/article/view/5643>
- Blair, Barbara (2009). Reading beyond the textbook: Why is extensive reading important? *Fremmedspråksenteret*. Hentet fra: <https://www.hiof.no/fss/leringsressurser/leseveiledning-engelsk/>
- Bogen, Lene (2019). *Teachers Must Learn to be Quiet. Extensive Reading in Upper Secondary Education* (masteroppgave). Høgskolen i Østfold, Halden.
- Faye-Schjøll, Linn Hovd (2009). *Reading in upper*

- secondary; What do they read, how is it taught, and what are the teachers' attitudes towards the teaching of reading?* (masteroppgave). Universitetet i Oslo, Oslo.
- Huffman, Jeffrey (2014). Reading Rate Gains during a One-Semester Extensive Reading Course. *Reading in a Foreign Language*, 26(2), s. 17–33.
- Utdanningsdirektoratet (2019). *Læreplan i engelsk (ENG01-04)*. Hentet fra: <https://www.udir.no/lk20/eng01-04/om-faget/kjerneelementer>